

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

“LATVIJA 2050 – DEMOKRĀTISKA, DROŠA UN PĀRTIKUSI”

LU profesore Inna Šteinbuka

1918.gada 18.novembrī proklamētā Latvijas valsts ir izveidota, apvienojot latviešu vēsturiskās zemes un balstoties uz latviešu nācijas negrozāmo valstsgribu un tai neatņemamām pašnoteikšanās tiesībām, lai garantētu latviešu nācijas, tās valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību cauri gadsimtiem, nodrošinātu Latvijas tautas un ikviena brīvību un sekmētu labklājību.*

**Latvijas Republikas Satversme*

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

LATVIJAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA BALSTĪTA VĒRTĪBĀS

VALSTS PASTĀVĒŠANAS UN NEPĀRTRAUKTĪBAS NODROŠINĀŠANA

Ceļš uz Latvijas valsti ir gadsimtos mērāms, un gadsimtu perspektīvā mums ir jāskatās uz tās nākotni.

Nākošos simts gados uzcelt, saglabāt un atjaunot - tālredzīgi domāt un pieņemt atbildīgus lēmumus nākamajiem simts.

LATVIEŠU VALODAS, KULTŪRVIDES SAGLABĀŠANA UN ATTĪSTĪBA

Latviešu valoda un vēsturiski bagāta, arvien radoša kultūras telpa vieno Latvijas iedzīvotājus un piešķir jēgu nacionālas valsts idejai. Latvija ir unikāla un neatņemama Eiropas kultūras telpas daļa un tās vērtību nesēja.

VALSTS IEDZĪVOTĀJU LABKLĀJĪBAS PIEAUGUMS

Latvijas izaugsme nav nošķirama no ikviena iedzīvotāja drošības un labklājības. Tas nozīmē gan vienlīdzīgās iespējas un taisnīgu likuma varu visiem, gan plašu atbalstu tiem, kam tas nepieciešams.

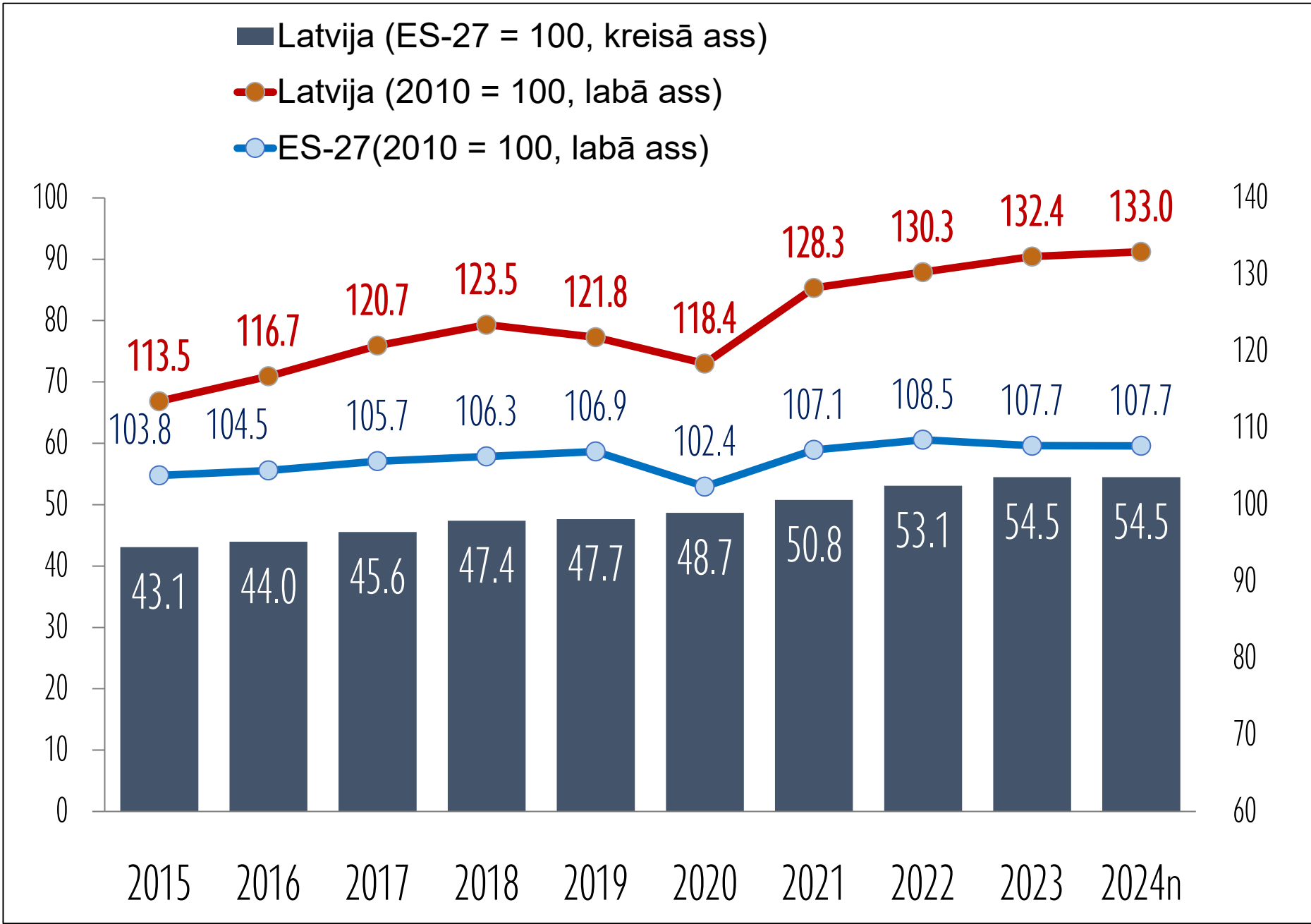
LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

VĒRTĪBAS UN AKSIOMAS

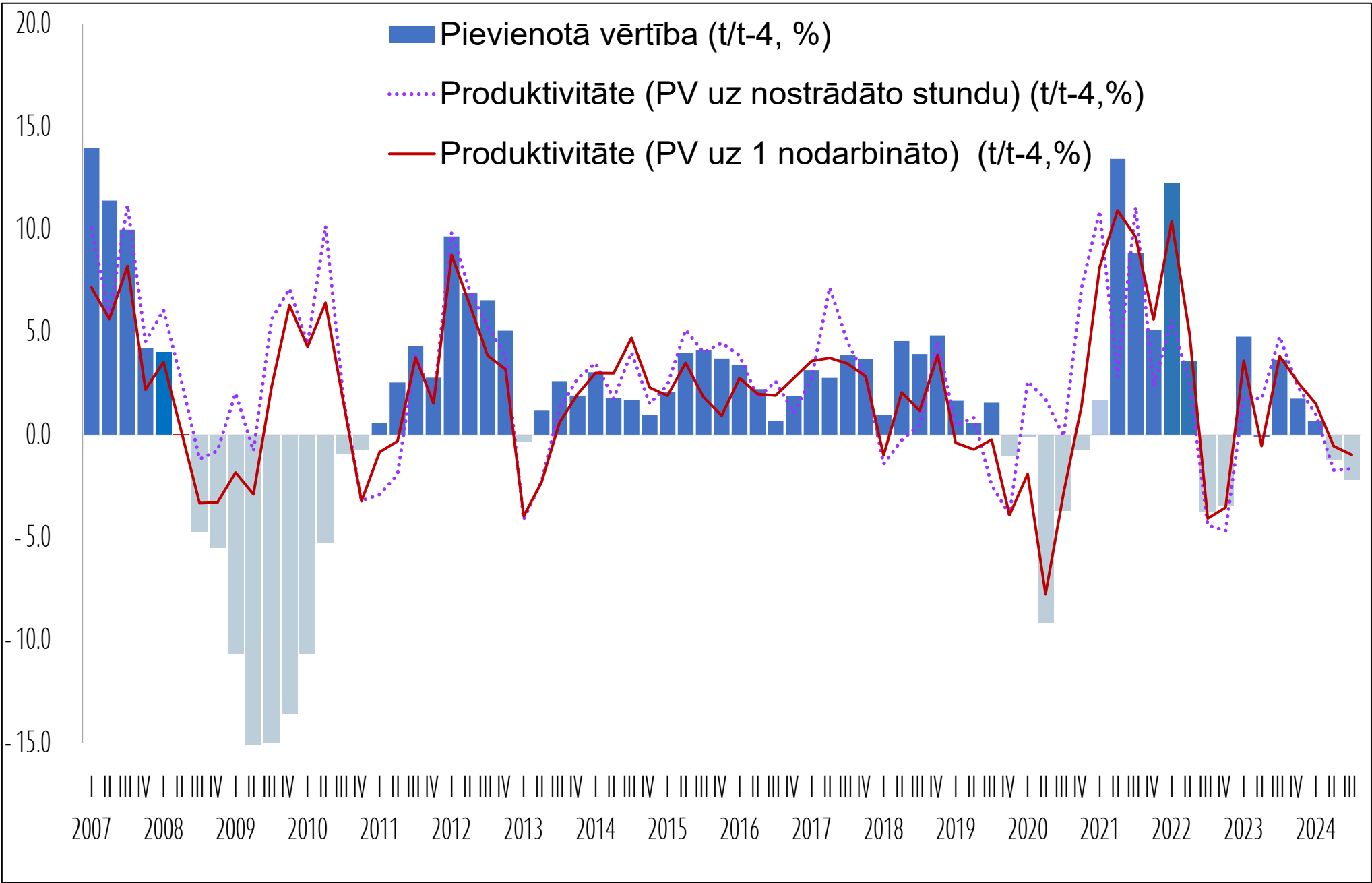
GLOBAL COMPETITIVENESS INDEX (GCI) DEFINĒ VALSTS KONKURĒTSPĒJU KĀ PRODUKTIVITĀTI

PRODUKTIVITĀTES DINAMIKA LATVIJĀ UN ES

LATVIJAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS, NODARBINĀTO SKAITA UN NOSTRĀDĀTO STUNDU DINAMIKA

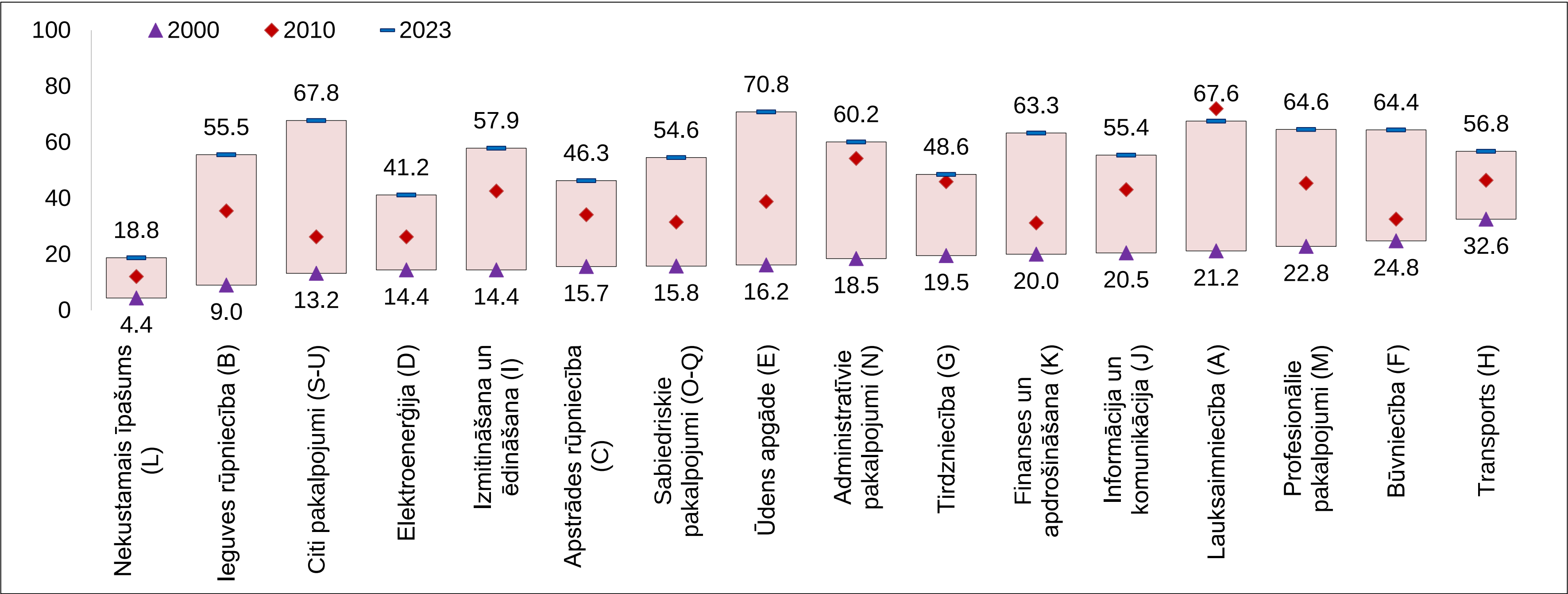
% pret iepriekšējā gada atbilstošo ceturksni, neizlīdzināti dati

Avots: EUROSTAT, n - LV PEAK novērtējums

PRODUKTIVITĀTES PLAISA MAZINĀS, BET KONVERĢENCES TEMPI NOZARĒS IR ATŠKIRĪGI

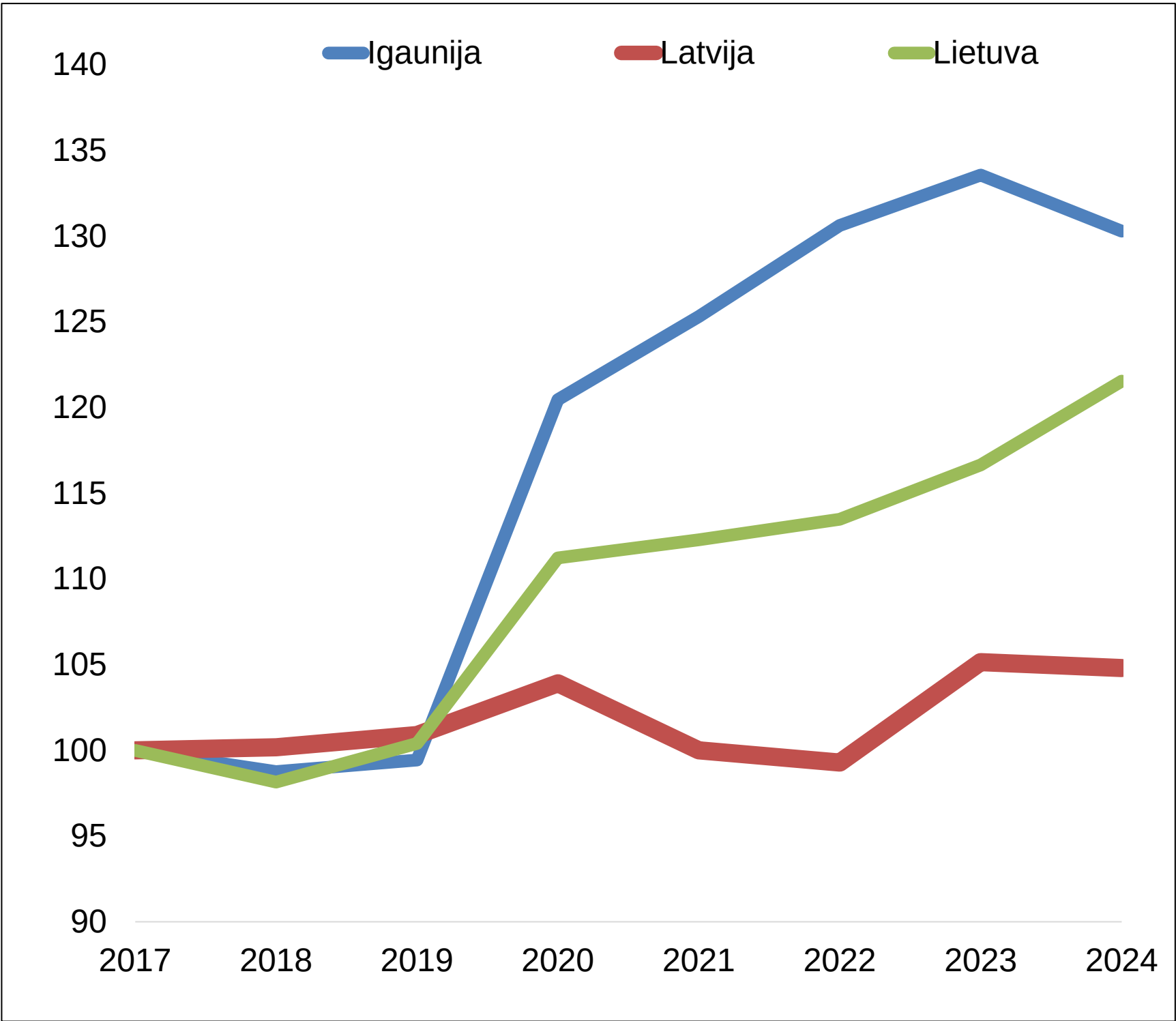
Latvijas nozaru produktivitāte pret ES vidējo līmeni
(faktiskajās cenās, ES=100)

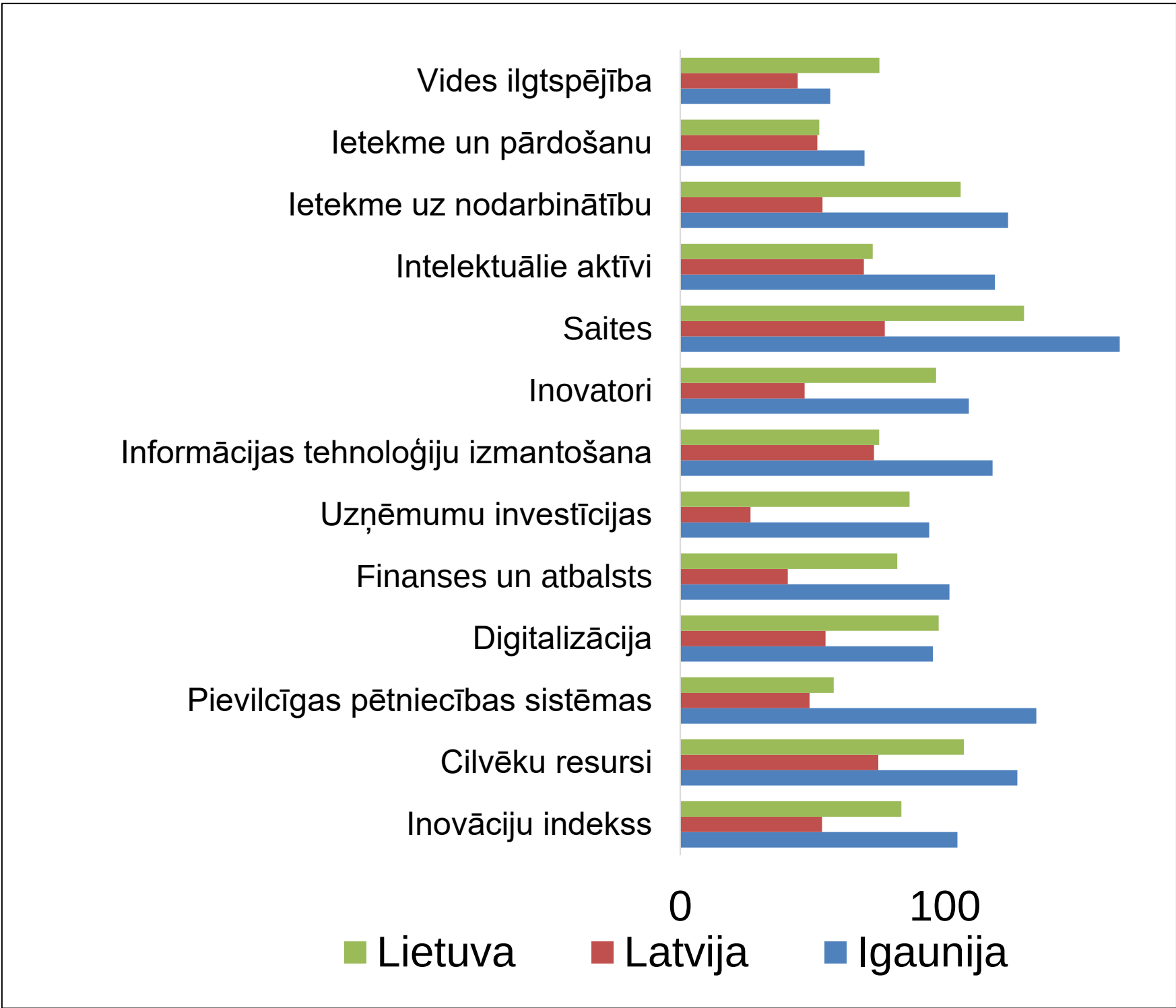
Avots: EUROSTAT, autoru aprēķins

LATVIJA INOVĀCIJAS SNIEGUMĀ GANDRĪZ VISOS RĀDĪTĀJOS ATPALIEK NO IGAUNIJAS UN LIETUVAS

Inovācijas indekss Baltijas valstīs
2017=100

Inovāciju sniegums Baltijas valstīs 2023.gadā
(ES=100)

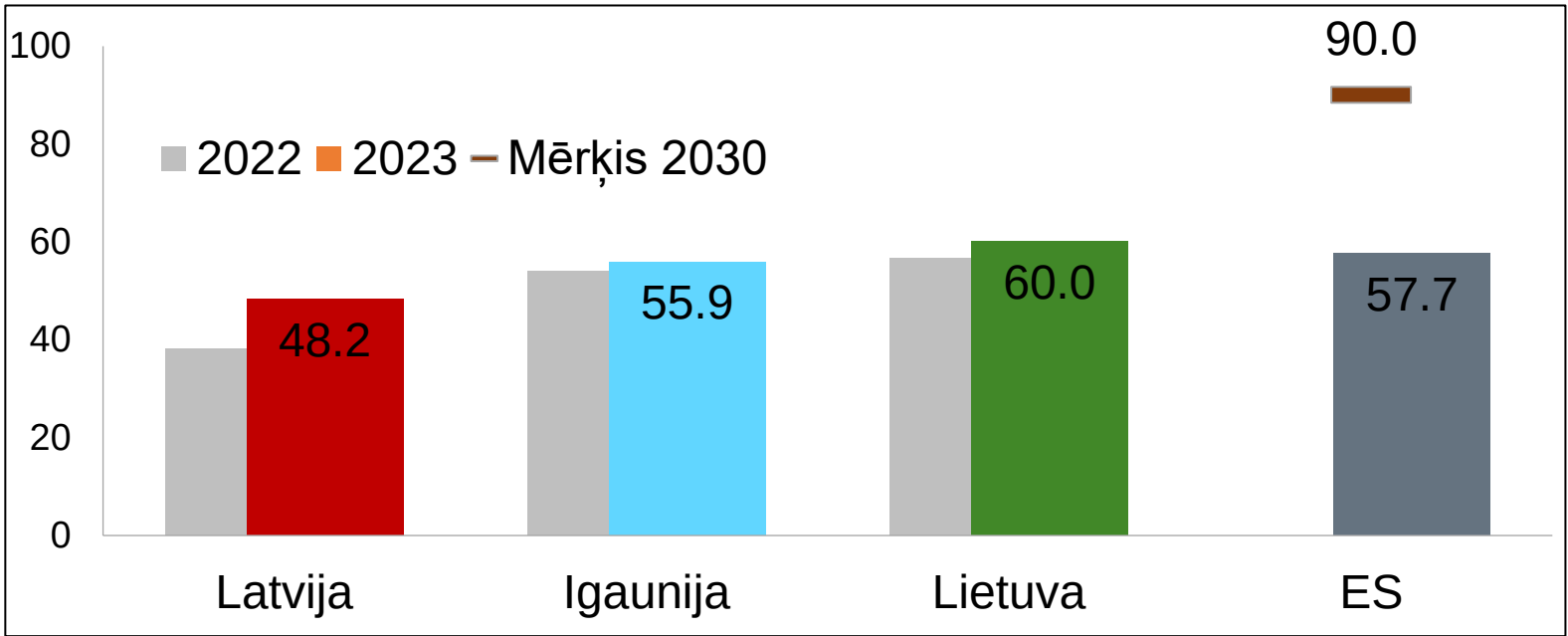
Avots: European Innovation Scoreboard 2024

LATVIJAS DIGITĀLĀS ATTĪSTĪBAS LĪMENIS IR ZEMĀKS PAR ES VIDĒJO LĪMENI

DIGITĀLĀS EKONOMIKAS RĀDĪTĀJI 2024.GADĀ UN ES DIGITĀLĀS DESMITGADES POLITIKAS PROGRAMMAS MĒRĶI

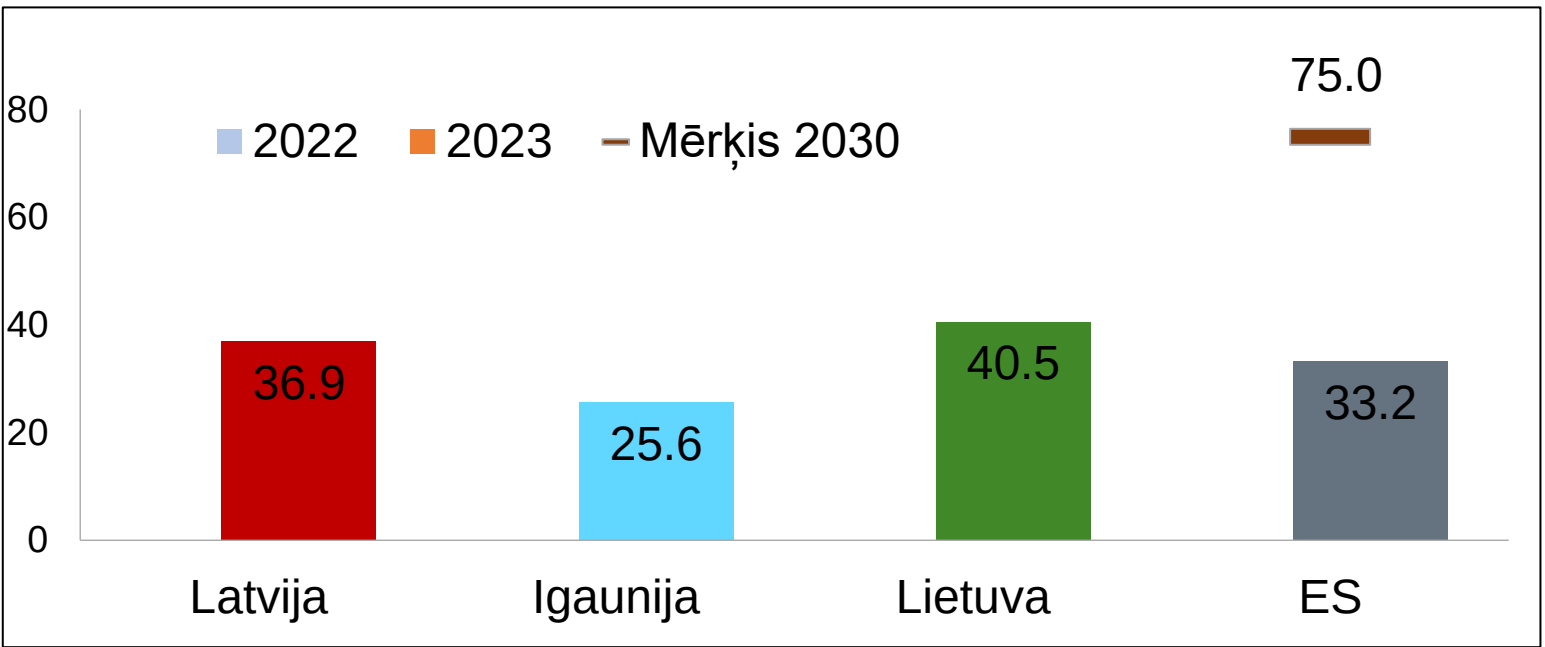
MVU AR VISMAZ PAMATA DIGITĀLO TEHNOLOĢIJU LĪMENI

% no kopējā MVU skaita

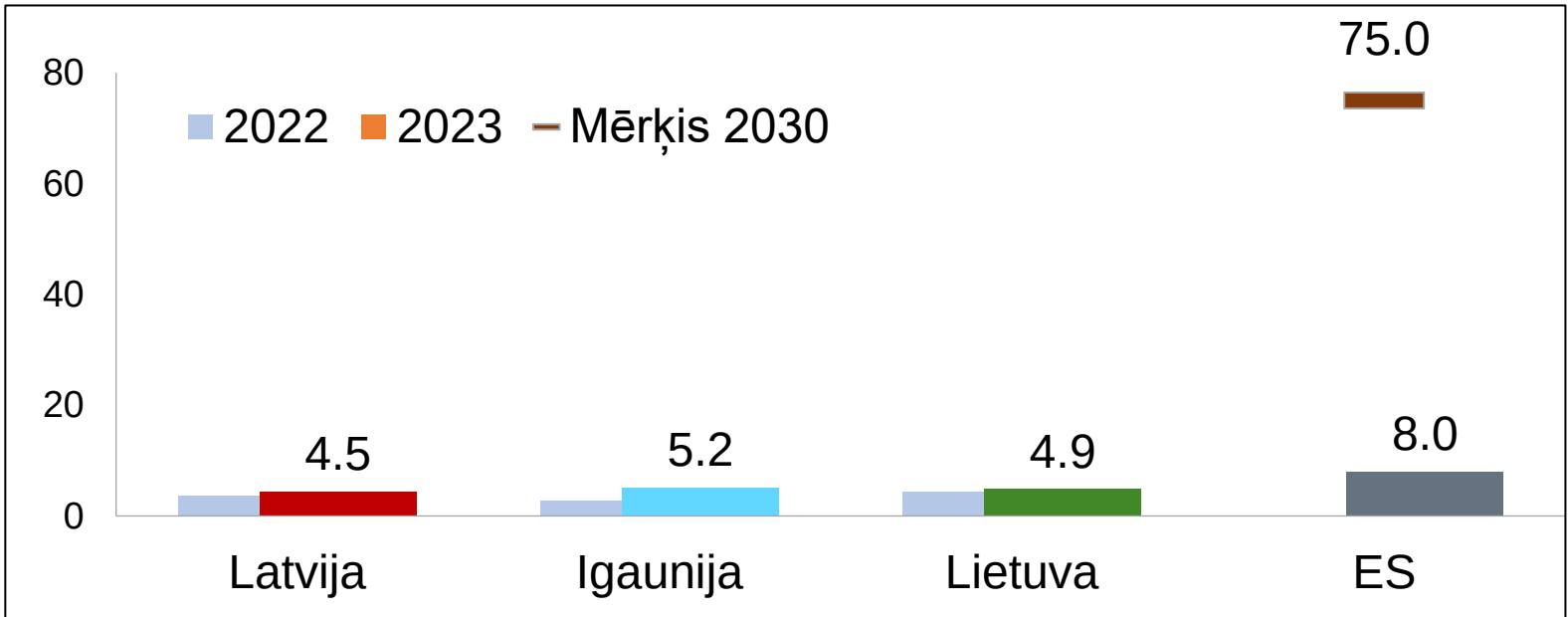
LIELI DATI

uzņēmumu īpatsvars, kuri analizē lielos datus no jebkura datu avota, %

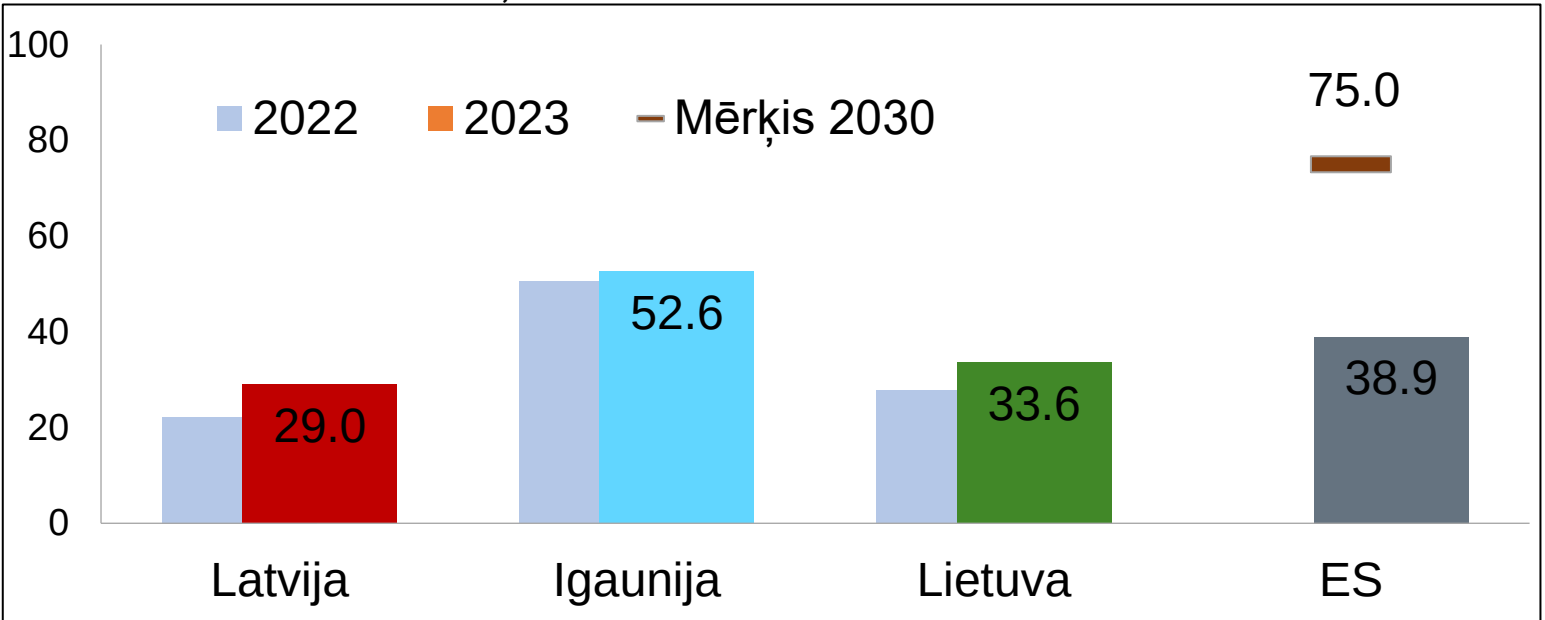
MĀKSLĪGAIS INTELEKTS

uzņēmumu īpatsvars, kuri izmanto vismaz vienu mākslīgā intelekta tehnoloģiju, %

MĀKOŅDATOŠANA

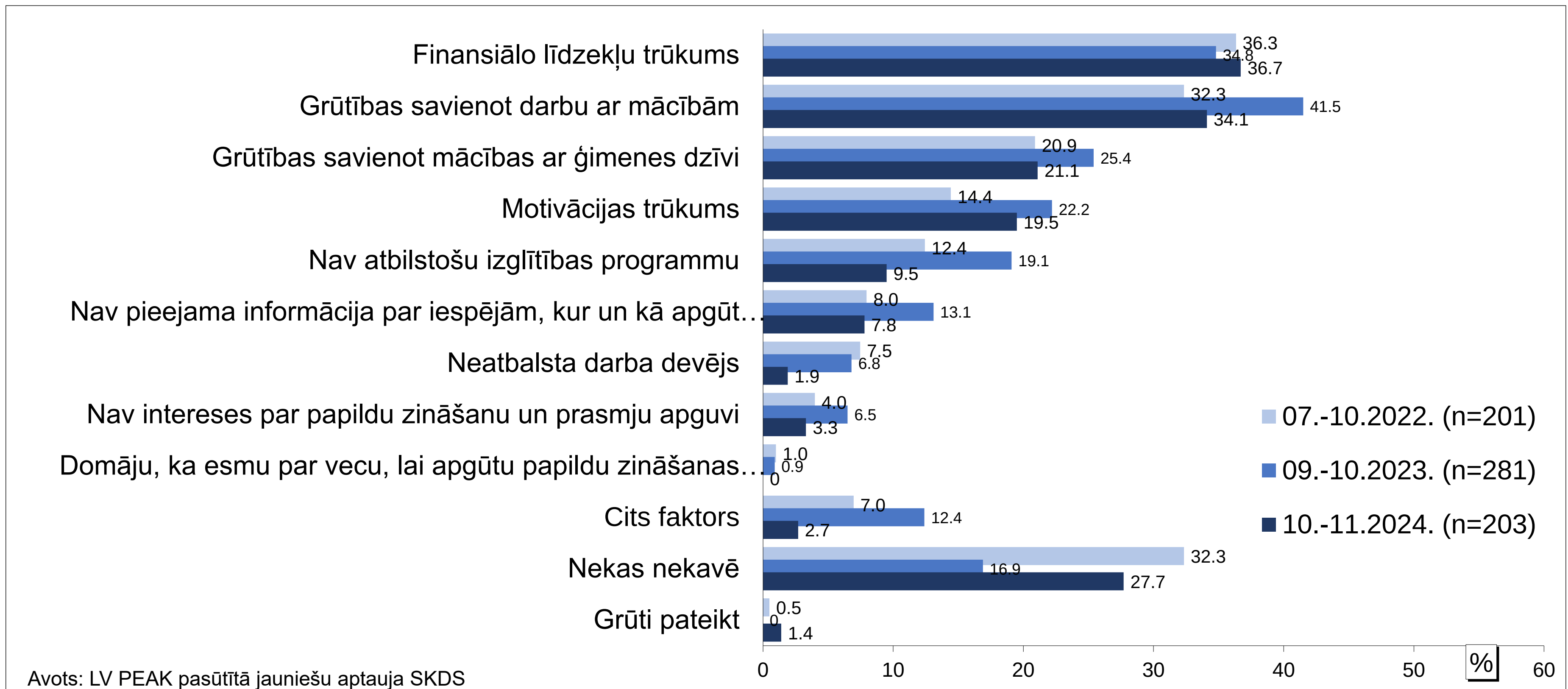
uzņēmumu īpatsvars, kuri izmanto vismaz vienu no mākoņdatošanas pakalpojumiem, %

Avots: Eiropas Komisija, Digitālās desmitgades politikas programma

JAUNIEŠU APTAUJAS REZULTĀTI PAR FAKTORIEM, KAS KAVĒ APGŪT PAPILDU ZINĀŠANAS UN UZLABOT PRASMES

"VAI IR KĀDI FAKTORI, KAS JŪS KAVĒ APGŪT PAPILDU ZINĀŠANAS UN UZLABOT PRASMES PERSONĪGĀS KONKURĒTSPĒJAS PAAUGSTINĀŠANAI?"

AKTĪVU AIZVIETOŠANA AR ZAĻAJĀM TEHNOLOĢIJĀM

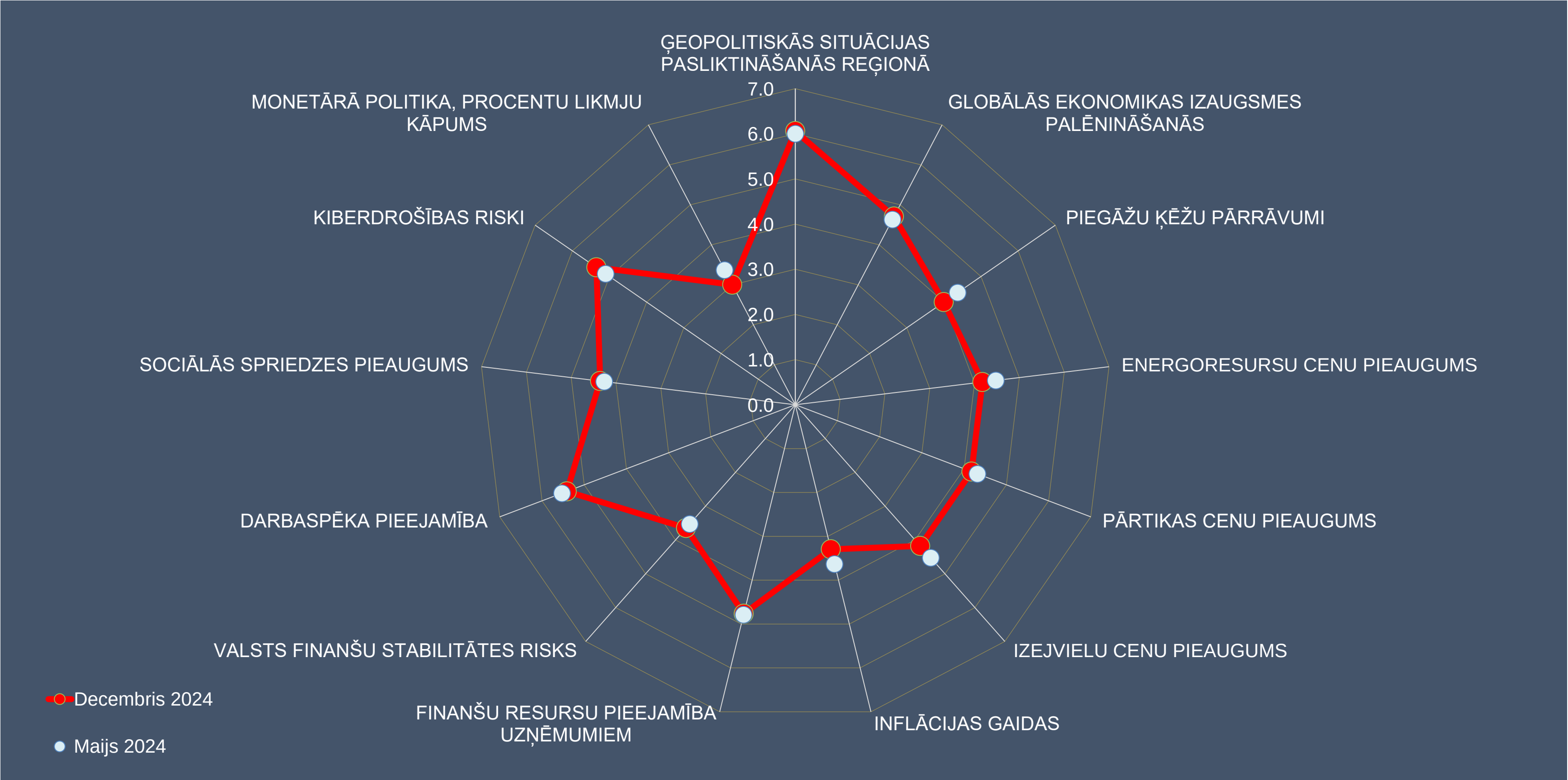
Pēc autoru novērtējuma, **KOPĒJĀS PAPILDUS INVESTĪCIJAS STRAUJĀKAI VIRZĪBAI UZ KLIMATNEITRALITĀTI, ZAĻAJĀM TEHNOLOĢIJĀM UN EKONOMIKAS DEKARBONIZĀCIJU VAR SASNIEGT 31,7 MILJARDI EIRO JEB 95 % NO IKP 2021. GADA CENĀS t.sk.:**

- ☐ **jāaizvieto nefinanšu (ražošanas) aktīvi vismaz 10,7 miljardi eiro vērtībā** (rēķinot 2021. gada atjaunošanas cenās), kas ir aptuveni 32% no IKP 2021. gadā;
- ☐ **Papildus ieguldījumi infrastruktūras pilnveidošanā, cilvēkkapitālā u.c. saistībā ar jaunu tehnoloģiju iegādi vismaz 11 miljardi eiro.;**
- ☐ **investīcijas mājokļu renovācijai un energoefektivitātei - aizstājot tikai 10% no esošajiem uzkrātajiem aktīviem, ir nepieciešami gandrīz 10 miljardi eiro ieguldījumi jeb 30% no IKP 2021.gadā**

Ja nepieciešamo aktīvu aizvietošanu straujākai virzībai uz klimatneitralitāti, zaļajām tehnoloģijām un ekonomikas dekarbonizāciju, veiktu līdz 2050. gadam, būtu nepieciešamas papildus ekonomikas izaugsmes mērķa scenārijā noteiktajam investīciju apjomam veikt ieguldījumus ik gadu

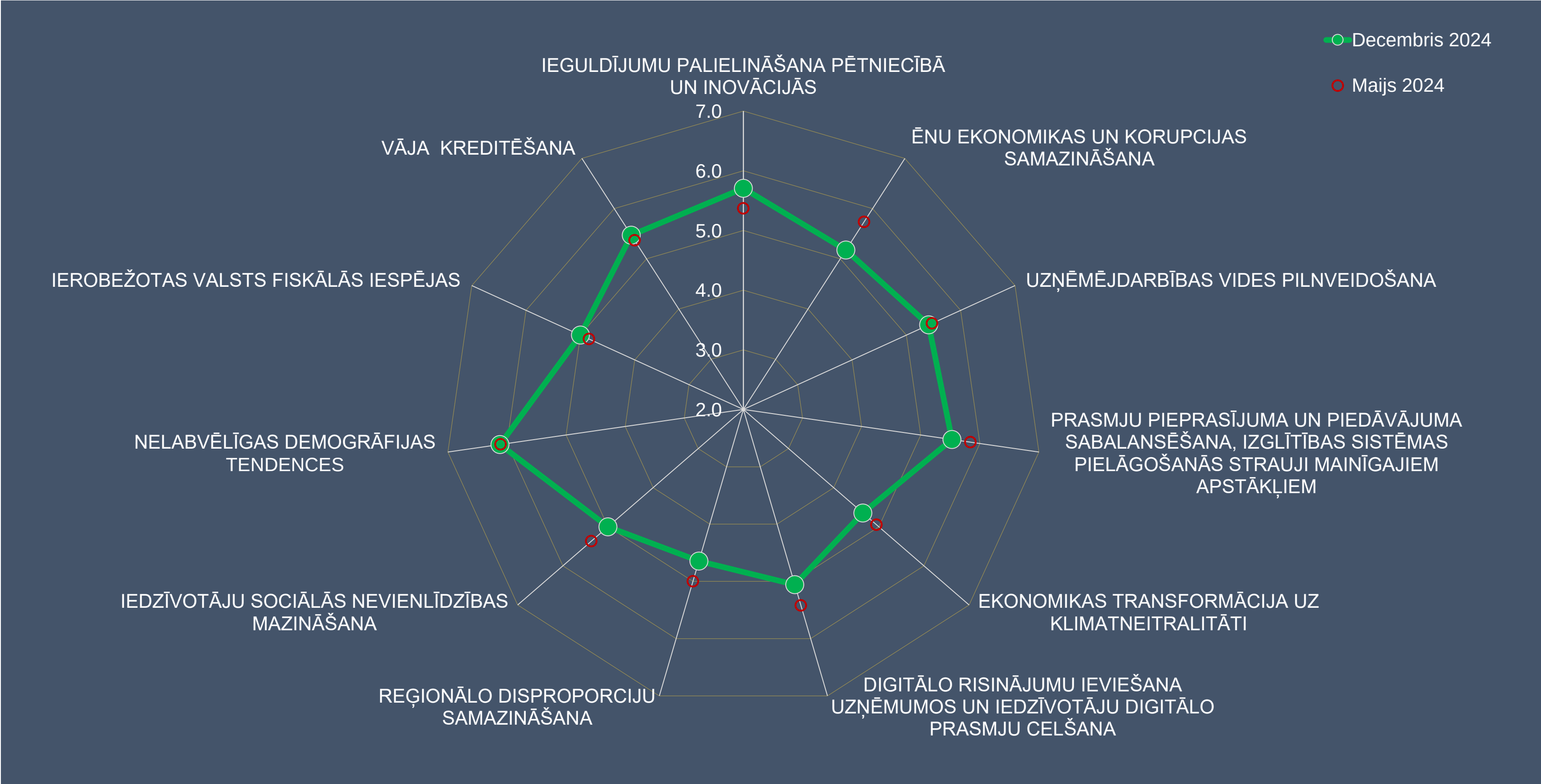
1 – 1,5 % apmērā no IKP faktiskajās cenās.

GALVENIE EKONOMIKAS IZAUGSMES RISKI ĪSTERMIŅĀ – DROŠĪBA, DARBASPĒKA UN FINANŠU PIEEJAMĪBA, GLOBĀLĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA

Avots: LV PEAK ekspertu aptauja

GALVENIE VIDĒJA TERMIŅA IZAICINĀJUMI IZAUGSMEI – DEMOGRĀFIJA, IEGULDĪJUMI PĒTNIECĪBĀ, ATTĪSTĪBĀ UN CILVĒKKAPITĀLĀ

Avots: LV PEAK ekspertu aptauja

LV2050 MĒRĶIS:

Sasniegt ES
valstu vidējo
produktivitāti,
veicinot
konkurētspēju,
izaugsmi un
labklājību

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

DILEMMA:

- A) **Izvēlēties politiku**, lai stiprinātu esošo ekonomisko struktūru, kas balstīta uz esošām salīdzinošām priekšrocībām
- B) **Izvēlēties politiku**, lai veicinātu strukturālās pārmaiņas vērstas uz augstākas pievienotās vērtības aktivitātēm

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

PALDIES!